

منصور یاقوتی از شرط اول کتاب‌خوان کردن بچه‌های گوید:

معلمی می‌خواهیم که ادبیات کودک را بشناسد

منصور یاقوتی معتقد است برای کتاب خوان کردن بچه‌ها به معلم‌هایی نیاز داریم که ادبیات کودک را بشناسند و وقت خود را برای پرورش کودکان بگذارند. این نویسنده پیشکسوت در گفت وگو با ایسنا درباره مسئله کتاب خوانی کودکان و

نوجوانان و راهکارهای کتاب خوان کردن بچه‌ها اظهار کرد: امروز کتاب وضعیت اسف‌انگیزی به خودگرفته است، یک مقایسه ساده وضعیت امروز کتاب با حدود پنجاه سال پیش نشان می‌دهد روزگار کتاب به چه سرانجامی دچار شده است. پنجاه‌سال پیش، شمارگان رسمی آثار خود من مانند همه آثاری که بیرون می‌آمد، ۵هزار نسخه بود. اوافزود: آثاری که حدود نیم‌قرن پیش برای بچه‌ها منتشر می‌شد، ۱۰ تا ۳۰هزار نسخه داشت، خوب هم استقبال می‌شد، کتاب‌هایی مانند «آهوی گردن دراز»، یا «توکایی در قفس» که در کانون پرورش فکری منتشر شده است.

یاقوتی با بیان اینکه برای کتاب خوان کردن بچه‌ها باید شمارگان کتاب بالا برود، تصریح کرد: این میسر نیست مگر اینکه ابتدا آموزگاران مدارس خودشان با ادبیات‌کودک و نوجوان آشنا باشند و بتوانند آثاری را که برای بچه‌ها منتشر می‌شود به دانش‌آموزان معرفی و آن‌ها را تشویق کنند که کتاب‌ها را تهیه کنند. پس اول باید در مدارس و دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها، آموزگاران یا استادان دانشگاه که وظیفه تعلیم و تربیت بچه‌ها را عهده‌دار هستند، خودشان به کتاب علاقه مند باشند. کتاب را بشناسند، خواننده کتاب باشند تا بتوانند کتاب‌های مفید را معرفی کنند که قدم اول است.

صاحب‌خبر

انتشار ترجمه فارسی از یک مقتل مهم

برگردان فارسی یک مقتل مهم در آستانه ماه محرم منتشر شد. کتاب «غم‌نامه»، که ترجمه‌ای است از مقتل «مثیر الاحزان» اثر جعفر بن محمد بن نمای حلی به قلم محمدرضا هوری به چاپ رسید. شهر حله و قرن هفتم، محل و زمان شکوفایی نسل جدیدی از علمای شیعه بود. علمایی نام‌آشنا مانند علامه حلی و سید بن طاووس. نجم‌الدین جعفر بن ابی ابراهیم ملقب به «ابن نمای حلی» یکی از

ستارگان بی‌بدیل این دیار است که با مقتل معروفش «مثیر الاحزان» شناخته می‌شود. این مقتل پیش از مقتل لوهف، مرجع زمان خود برای ذکر مصیبت و مرثیه خوانی ابعاد...^(۱) بوده و پس از گذشت چند سده، عالمان بنامی چون علامه مجلسی از آن بهره گرفته‌اند. کتاب «غم‌نامه» ترجمه‌ای بهره‌گرفته از عناصر داستانی و شعری بر پایه این مقتل است که نشر کتابستان معرفت در ۱۸۸ صفحه منتشر کرده است.

«طنز عالی مستدام» منتشر شد

مجمع ناشران انقلاب اسلامی در جدیدترین شماره مجله «شیرازه» کتاب، در پرونده‌ای با عنوان «طنز عالی مستدام»، به سراغ موضوع طنز در حوزه کتاب رفته است. به گزارش ایبنا، مجله شیرازه کتاب در پرونده ویژه این شماره خود، گفت‌وگویی

با محمدرضا شهبازی، نویسنده و طنزپرداز، و در ادامه نگاهی اجمالی به موضوع طنز داشته است. در این شماره، موضوع‌هایی چون طنز در دفاع مقدس، اولین کتاب طنز به زبان فارسی، حال و روز کتب طنز در کتاب‌خوان‌ها، لزوم توجه به موضوع طنز در فعالیت‌های بین‌المللی، نوشته‌های جدی درباره طنز، کتاب‌های طنز جلال آل احمد، طنز جریان ساز، مشروطه، وضعیت کتب طنز بعد از انقلاب اسلامی، بررسی دو کتاب طنز در عصر قاجار، کتاب‌های طنز خسرو شاهانی، وضعیت ممیزی طنز، معرفی مجله سه نقطه و... به مخاطب ارائه شده است.

زین‌قنبر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

- ناویراسته ✖**

ساعتی پیش، رئیسِیِ باحضور در مرکز نوآوری و فناوری ایران در نایروبی از پهباد ایرانی پلیکان با دو کاربرد «سم‌پاشی» و «بازرسی مزرعه» رونمایی کرد. قابلیت‌های منحصر به‌فرد پهباد پلیکان را در اینفوگرافیکِ ایرنا مشاهده کنید.

- ویراسته ✔**

ساعتی پیش، رئیسِیِ باحضور در مرکز نوآوری و فناوری ایران در نایروبی از پهباد ایرانی پلیکان با دو کاربرد «سم‌پاشی» و «بازرسی مزرعه» رونمایی کرد. قابلیت‌های منحصر به‌فرد پهباد پلیکان را در اینفوگرافیکِ ایرنا مشاهده کنید.

- نکته 🔍**

۱. «پهباد نام اختصاری کوچک‌شده پرنده‌ایت‌پذیراز دور است که به‌آن هواپیمای بدون‌سرنشین نیز می‌گویند؛ بنابراین پهباد نام درست است.

۲. در این خبر هر دو شکل درست و نادرست آمده یکدستی حفظ نشده‌است.

#زین-قنبر فارسی

شمارگان

فرهنگ و ادبیات

خادم

گزارش

درست برخلاف قیمت کتاب که تصاعدی بالا می‌رود، شمارگان کتاب در حال سقوط است. سقوطی که البته مدت‌هاست آغاز شده اما هرچه جلوتر می‌آییم شدت بیشتری می‌گیرد. الان دیگر دیدن شمارگان هزارتایی در شناسنامه کتاب، اتفاقی نادر محسوب می‌شود. تورم و کاهش قدرت خرید مردم چیزهای زیادی را از سبد خرید آن‌ها برانده است و یکی از نخستین چیزهایی که در وخامت

اقتصادی قربانی می‌شود کالای فرهنگی و کتاب است. کاهش فروش، ریسک‌پذیری ناشران را از بین برده است.

دیده می‌شود که حتی ناشران نامدار و شناخته‌شده، کتاب‌های مهم را در ۳۰۰، ۵۰۰ یا ۷۰۰نسخه چاپ می‌کنند. ناشران کوچک‌تر و کمتر شناخته‌شده که روزگار به مراتب سخت‌تری را تجربه می‌کنند، مهدی نصیرزاده، مدیر نشر مرندیز، برای چاپ کتابی که جنبه تجاری نداشته باشد از اصطلاح، خودکشی، استفاده می‌کند و منوچهر ایمانی، مدیر انتشارات سخن گستر، در توصیف وضعیت نشر می‌گوید: داریم سقوط آزاد می‌کنیم! این دو ناشر باسابقه مشهدی که هر

یک حدود سی‌سال سابقه دارند، از وضعیت بحرانی صنعت نشر می‌گویند. آن‌ها می‌گویند نرخ تمام مؤلفه‌هایی که در تعیین قیمت نهایی کتاب مؤثر است افزایش داشته، از مرحله پیش از چاپ که ویراستاری و طراحی جلد و صفحه‌آرایی است، تا هزینه چاپ و کاغذ و پس از چاپ که پخش و انبارداری و... را شامل می‌شود. پیش از این، دو گزارش درباره گرانی کتاب منتشر کردیم که در آن به سراغ کتاب‌فروشان مشهد رفته بودیم. در این گزارش، وضعیت ناشران مشهد را با توجه به اوضاع اقتصادی کنونی در گفت‌وگو با دو تن از آنان بررسی کرده‌ایم.

کاهش چشمگیر تعداد کتاب‌فروشی‌های مشهد

منوچهر ایمانی، مدیر انتشارات سخن گستر، که از انتشاراتی‌های بسیار فعال و پرکار مشهد است، می‌گوید: ما داریم سقوط آزاد می‌کنیم!

او در تشریح وضعیت نشرش اضافه می‌کند: چندین نفر برای ما کار می‌کردند که به مرور یا ترک کار کرده‌اند. این شغل دیگر مثل گذشته وجود ندارد. شمارگان کتاب از چند هزار رسید به ۵۰۰ و حالا به ۱۰۰ و ۵۰نیز رسیده است؛ چون مصرف‌کننده‌های کتاب صحنه را خالی کرده‌اند. تعداد کتاب‌فروشی‌های فعالی که در شهر می‌بینیم ناچیز است و شاید به ۲۰ کتاب‌فروشی هم نرسد، در صورتی که سی، سی‌وپنج سال پیش که ما کتاب توزیع می‌کردیم بیش از چهارصد کتاب‌فروشی فعال در شهر داشتیم. از نظر این ناشر، نگاهی به ویرتین کتاب‌فروشی‌ها به ما می‌گوید که بارگرددش کتاب در بازار بر دوش آثار معروف است و ناشران کمتر ریسک چاپ کتاب جدید و ناشناخته را می‌پذیرند. الان می‌خواهید بازار کتاب را بشناسید به خیابان انقلاب تهران بروید. ویرتین‌ها تا ۸۰-۹۰ درصد شبیه هم هستند که شامل کتاب‌های مطرح روز است. رمای به شهرت رسیده و همه همان را پشت ویرتین می‌گذارند. هیچ کار جدیدی نمی‌گذارند، چون توجهی ندارد. کتاب‌فروش همه هزینه‌اجاره و کارمند و... را باید از توی همین ویرتین دریافت می‌کند و این کار خودش را نمی‌گذارد و این چرخش‌کور همچنان ادامه دارد و وضع بدتر و بدتر می‌شود.

- هیچ طرحی نیست که فسادزا نباشد**

ایمانی درباره مؤلفه‌هایی که در افزایش قیمت کتاب مؤثر است، می‌گوید: هزینه‌های کتاب از نقطه تألیف یا ترجمه شروع می‌شود. هزینه ویرایش، صفحه‌آرایی، طراحی جلد و این‌ها هم مربوط به مراحل قبل از چاپ است. بعد از رد شدن از هفت‌خان گرفتن مجوز می‌رسیم به مرحله چاپ. چاپخانه‌های بزرگ یک کف دارند برای چاپ که ۵۰۰ هزار نسخه است و برای چاپ کتابی با این شمارگان باید میلیون‌ها تومان هزینه شود. ناشر معمولاً برای کتاب‌های کمی این هزینه را می‌کند و کتاب‌های با شمارگان ۱۰۰ و ۲۰۰ به شکل پیرینتری چاپ می‌شود که این روش هم هزینه‌گزافی دارد. این‌ها را بگذارید کنار بحث قیمت کاغذ. کاغذی که تا سه چهار سال پیش سهمیه‌ای بود، به‌مرور حذف شد. الان کاغذ کیلویی حدود ۶۰ هزار تومان است. در نهایت می‌بینیم یک کتاب صد صفحه‌ای الان نزدیک به ۱۰۰ هزار تومان هزینه برمی‌دارد. حالا ناشر این کتاب را چند باید بفروشد که بتواند خرجش را در بیاورد؟ توجهی ندارد. البته گاهی مؤلف می‌خواهد کارش دیده بشود و هزینه می‌کند

یا ناشر می‌خواهد چراغش خاموش نشود و او هم از جیبش هزینه می‌کند.

این ناشر در پاسخ به اینکه آیا طرحی پیشنهادی برای بهبود وضعیت دارد، خاطرنشان می‌کند: هیچ کاری نمی‌شود کرد. هیچ طرحی نیست که فسادزا نباشد. من و خیلی از دوستان از سال‌های قبل که کاغذ سهمیه‌ای توزیع می‌کردند براساس شنیده‌ها می‌دانستیم سهمیه‌ها به هیچ وجه متصفانه توزیع نمی‌شود. حتی می‌گفتیم اگر نباشد بهتر است. همین الان هم من و اغلب همکارانمان معتقدیم طرح کاغذ سهمیه‌ای اصلاً نباشد بهتر است. من می‌نامم و کاغذ آزاد و مردم، خودمان را با این وضع تطبیق می‌دهیم. ولی وقتی رانتی اتفاق می‌افتد آنجا روابطی شکل می‌گیرد و بعد آن کاغذ سر از بازار آزاد درمی‌آورد و... کاغذ که ارزان نمی‌شود و اگر هم نرخش پایین بیاید تأثیر زیادی در قیمت نهایی کتاب ندارد؛ نهایت ۲۰ درصد! بقیه هزینه‌ها مانند ویراستار و طراح و صفحه‌آرا و چاپخانه و... را که نمی‌شود نرخ‌گذاری دستوری کرد. من خیلی خوش بین نیستم که وضعیت بهتر شود.

او به نقش دولت‌ها در حمایت از ناشران اشاره می‌کند و می‌گوید: یکی از دلایل اصلی اینکه راهکارها نمی‌توانند مؤثر باشند این است که کتاب در سطح دنیا در مسابقه با ماهواره‌ها و اینترنت و گوشی‌ها و حالا هم هوش مصنوعی، دارد می‌بازد. کتاب در رقابت با این چیزها بازنده است. اما دولت‌ها در سطح دنیا از کتاب خیلی حمایت می‌کنند و حمایت‌هایی که در ایران از ناشر و کتاب می‌شود در برابرش هیچ است. مثلاً در کشورهای اروپایی یا امریکا دولت برای هزاران کتابخانه‌ای که دارد کتاب را از ناشر می‌خرد، یعنی ناشر خیالش راحت است که بخشی از تولیدش را دولت‌ها یا نهادهای شخصی می‌خرند و در مجموعه‌هایشان در دسترس عموم قرار می‌دهند. خریدهای کتابخانه‌های ما که اصلاً طنز است، ۱۰ کتاب و بیست کتاب برای کشوری به این عظمت، طنز است!

داریم پرپرشدن نشرمان را می‌بینیم!
مدیر انتشارات سخن گستر یادآور می‌شود: اما من تا آخرین لحظه عمرم اینجام ایستم، چون برندی است که سال‌ها برایش زحمت کشیده‌ام و نگهش داشته‌ام و حتی اگر ضرر هم داشته باشد، کارم را حفظ می‌کنم. این کار هویت من است و دوستانی هم که مانند من کار می‌کنند این حرفه هویتشان شده است. نمی‌خواهیم با پس بکشیم، من بیش از چهل سال است که در بازار کتاب کار می‌کنم، نشر خودم بیست و هفت هشت سال سابقه دارد. فرزندی است که بیمار شده و آدم دارد پرپر شدنش را می‌بیند! اما مجبوریم از این بچه‌مان نگهداری کنیم، البته ما هم ظرفیتی داریم و اگر به نقطه‌ای برسیم که هزینه‌ها آن قدر سنگین شود که نتوانیم ادامه بدهیم، تعطیل می‌کنیم.